Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 252. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го ЛИСТОПАДА 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 16, 1977 No. 252. VOL. LXXXIV.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Джерзі Ситі. — Минулого четверга, 10-го листопада, тут в приміщеннях Головної Канцелярії відбулося в пополудневих годинах чергове засідання Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу із звичайним порядком нарад: звітами головних екзекутивни урядовців і головного редактора та дебатами над цими звітами і ухвалами. В нарадах, що їх відкрив і ними провадив головний предсідник Йосип Лисогір, разом з ним взяли участь: заступник головного предсідника д-р Іван Флис, головний директор на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир пані Уляна Дячук та головний організатор Степан Гавриш і головний редактор Антін Драган. На нарадах були приявні головні контролери проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук, які разом з заступником головного предсідника д-ром Іваном Флисом та головним радним проф. Тарасом Шмагалою становлять спеціяльну Комісію, обрану Головним Урядом УНС на річних нарадах в травні цього року, „для опрацювання правильника, унормування відношення та розподілу компетенцій між Головним Екзекутивним Комітетом та головним редактором, адміністратором і керівником друкарні (в рамках статутових постанов) і предложення цього проєкту Головній Контрольній Комісії. Під кінець нарад згадана Комісія передала всім членам Екзекутивного Комітету і редакторові цього звіту приготований на письмі звіт, але, щоб дати можливість усім заінтересованим познайомитись з текстом, його розгляд відложено до спеціяльно скликаних до цієї справи чергових нарад Головного Екзекутивного Комітету і Комісії.

Наради, після їх формального відкриття головним предсідником та прийняття їх порядку і схвалення опублікованого вже головним секретарем протоколу з попередніх нарад, започатковано звітом головного касира мгр Уляни Дячук.

Звіт головного касира Уляни Дячук

Поінформувавши Головний Екзекутивний Комітет про останні фінансові трансакції у вартісних паперах і гіпотеках, які затверджено, головний касир пані Уляна Дячук подала такий загальний образ фінансового розвитку і стану УНСоюзу в цьому році:

Прибутки:

Прибутки до 9 місяців 1977 року дали загальну суму $4,676,478, що було на $120,880 більше від прибутків за цей самий час 1976 року, та на $517,211 більше від 9 місячних прибутків 1975 року. Коли взяти до уваги, що в 1976 році ми одержали відсотків від позички для нашої допоміжної корпорації на суму $263,017. — а в біжучому році досі $100,000, то віднявши ці дві суми від прибутків, наші порівняння між цими трьома роками дають такі висліди: рік 1977 — $4,576,478; рік 1976 — $4,292,581; рік 1975 — $4,159,267, тобто в біжучому році прибутки були вищі в порівнянні з попереднім роком на суму $283,897, а в порівнянні з 1975 роком на суму $417,211.

Зібрані вкладки за перші три квартали біжучого року дали загальну суму $2,278,516. В місяці жовтні ми отримали з вкладок суму $248,055, що дає разом $2,526,897 і є на $22,716 більше від суми попереднього року.

Наші інвестиції в бондах дали $1,190,669 відсотків, себто на $169,342 більше від одержаних за 9 місяців 1976 року, та на $315,240 більше від суми з 1975 року. Цей зріст завдячуємо зростові відсоткової стопи новозакуплених бондів, як також фактові, що більше грошей маємо інвестованих в бондах.

(9/1977 — $28,460,081, — 9/1976 - $26,526,305.)

Зменшується постійно сума наших інвестицій в гіпотечних позичках, що віддзеркалюється в меншій сумі одержаних відсотків. Цього року такі відсотки дали суму $166,615, на $24,485 менше, як в 1976 році. У вересні ц. р. ми виплатили собі $100,000 відсотків від позички для допоміжної корпорації, а в листопаді дальших $125,000. Згідно з рішенням Екзекутиви з липня ц. р., ми повинні виплатити собі 3% від позички. Тому залишається нам ще до заплачення сума, приблизно $15,000.

Чинші з реальностей дали загальну суму $412,501. Сама Союзівка мала всіх прибутків на суму $401,924, що було на $34,060 — більше від минулорічних.

Коли порівняємо цьогорічні прибутки друкарні у висоті $431,415 з минулорічними, то вони зросли на $28,432 від попереднього року, та зросли на $53,455, в порівнянні з прибутками за 9 місяців 1975 року. Цього року виказуємо ще зиск при продажу бондів і реальности, разом на суму $46,943.

Видатки:

Всіх видатків за 9 місяців ц. р. було на суму $3,937,236, минулого року в цім самім часі цих видатків було на $250,359 менше, а два роки тому на $361,121 менше (або: цього року зросли на $250,358, а за два роки на $361,121).

Грошевих зворотів виплачено на загальну суму $204,497, отже на суму $15,793 більше, як попереднього року (більші поліси); посмертних виплат — (життєвого забезпечення) на суму $546,724, більше на суму $28,000 (ця сума рівняється сумі з 1975 року), акциденттових виплат на суму $15,000, що знову була більше на суму $12,500, за дозрілі вивінувальні грамоти суму — $664,679, що також було на $18,193 більше, та понад півмільйона долярів ($507,000) дивіденди членам.

Платні працівників виносили суму $197,667.15 — і зросли цього року на $22,319 в порівнянні з попереднім роком. Також постійно зростають кошти шпитального забезпечення та групового забезпечення працівників.

В організаційних видатках бачиться великий зріст. Організаційні винагороди виносили суму $57,091 на $16,064 більше від попереднього року, винагорода обласних організаторів виносить суму $10,438, що виказує зріст на $4,100, а кошти подорожей обласних організаторів винесли суму $15,030, на рівно $10,000 більше. Також загальна сума виплачених секретарських винагород — ($215,391) була на $5,300 більша від суми з попереднього року. Виплачено на $6,536 більше за оголошення як минулого року, що дало суму $13,414.

Виплати на реальностях були у висоті $398,071, на що складаються, в першу чергу, видатки Союзівки на суму $385,791. В минулому році ці видатки виносили $318,617, отже збільшилися на суму $67,121.

Видатки друкарні виказали суму $431,719, на $27,000 більше від видатків за 9 місяців 1976 р., та на $50,000 більше, коли порів-

(Закінчення на ст. 4-й)

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД СУМА, ІНЖ. МИРОСЛАВА ШМІҐЛЯ ПЕРЕОБРАНО НА ГОЛОВУ КРАЙОВОЇ УПРАВИ

Елленвілл, Н. Й. (В. Левенець). — У днях 12 і 13-го листопада ц. р. тут на власній оселі у приміщеннях новозбудованої Світлиці відбувся дводенний XV з'їзд Спілки Української Молоді Америки, який проходив в часі відзначень українською спільнотою на поселеннях 60-річчя Української Національної Революції, 35-річчя постання Української Повстанської Армії, 70-річчя з дня народження Головного Командира УПА ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки і в часі посилених змагань борців в Україні, що кількакратно наголошували у своїх виступах численні промовці, зокрема голова Крайової Управи СУМА інж. М. Шміґель у своєму звіті і гість з Европи — Голова Центральної Управи СУМ мгр Омелян Коваль, появу якого на З'їзді 125 делегатів з 34-ох Осередків і дві десятки гостей, прийняли з великим вдоволенням, а самого голову вітали бурхливими оплесками.

Перший день З'їзду

З'їзд формально відкрив о год. 11:30 перед полуднем голова ГУ СУМА інж. М. Шміґель сумівським привітанням „Честь України — Готов Боронити", а після короткого привітання голови ЦУ СУМ мгра О. Коваля і колишніх голів КУ СУМА — проф. С. Вожаківського, М. Фурди, пор. Лева Футали і мгра Є. Гановського, о. Роман Мірчук проказав молитву та поблагословив працю З'їзду. Приявні вшанували також вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою недавно померлих членів Спілки — Петра Часа, Володимира Гончара і сотн. Ю. Кононіва, як також великих приятелів СУМ-у проф. Степана Ленкавського. ред. Григорія Драбата і пані Ярославу Бандеру. З'їздом проводила Президія у складі ред. Ігор Длябога — голова, мгр Осип Рожка — заступник голови, Оля Король, Катря Бреславець і Марійка Юрах — секретарі. До почесної президії були запрошені: голова ЦУ СУМ мгр О. Коваль, проф. С. Вожаківський, пор. Л. Футала, проф. Зенон Сагала і о. Р. Мірчук. Прийнявши порядок нарад, делегати і гості мали нагоду вислухати довше привітальне слово голови ЦУ СУМ О. Коваля, який наголошував змагання борців в Україні і закликав членів Спілки до ще більш інтенсивної праці не тільки в рядах СУМА, але також всюди, де цього вимагає справа. Після вибору з'їздових комісій — Мандатно-виріфікаційної (голова Марійка Барна), Номінаційної (Лев Футала), Резолюційної :Лев Іваськів), Юнацької (мгр Є. Гановський) Статутової (Мирон Лущак), Дружинників (Тарас Дрозд) і Фінансово - господарської (Михайло Фурда) та після короткої перерви на обід, почалося звітування керівних органів Спілки: голови, усіх керівників відділів, Контрольної комісії і Товариського суду. Ще перед звітуваннями на залю увійшов почесний член Крайової Управи СУМА і довголітній виховник-пляновик та керівник вишкільних таборів на Оселі в Елленвіллі, проф. Зенон Саган, якого привітав голова Прези-

(Продовження на ст. 4-ій)

ЗСА засуджують втручання Куби у справи Анголі

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер і кілька членів його уряду протягом минулого кінця тижня висловили глибоке невдоволення з факту, що комуністичний режим Куби, замість зменшувати кількість вояків і дорадників в африканській Анголі, вирішив збільшити їх кількість до 20,000 осіб. В суботу, 12-го листопада, президент Картер сказав на конференції редакторів американських газет і журналів, що Куба в Анголі перебрала на себе ролю „колоніяльної держави", тобто ролю, якої недавно зреклася Портуґалія, і старається збільшити свій персонал не тільки в Анголі, але теж у Мозамбіку та Етіопії. Він підкреслив, що така діяльність кубинських властей дуже перешкоджає старанням Вашінгтона довести до нормальних політичних і економічних зв'язків з Гаваною.

Хоча в лютому ц.р. кубинський лідер Фідель Кастро інформував Білий Дім, що відтягне кубинських вояків з Анголі, то тепер показується, що Гавана вирішила збільшити їхню кількість. Політичні аналітики твердять, що Куба, підтримувана Совєтським Союзом, постановила вислати більше „дорадників" до Анголі, бо в тій африканській країні продовжує діяти підпільний рух проти марксистського уряду, який здобув владу тільки завдяки допомозі Гавани і Москви. Анти-марксистські партизани, охоплені Національним Союзом для Повної Незалежности Анголі („УНІТА"), протягом останніх кількох місяців поширили свою діяльність в південній частині країни, здобуваючи кілька значних перемог над марксистськими військовими частинами, яким допомагали кубинці. Провідник „УНІТА", Джонавс Савімбі, заявив готовість переговорювати з теперішнім урядом, але тільки під умовою, що кубинські військові частини і „дорадники" покинуть країну. Коментатори вказують, що якщо б Куба і Совєтський Союз в 1975—76 роках не підтримали мілітарно марксистські фракції в Анголі, то у виборах, які були запляновані, але не відбулися, Джонас Савімбі напевно був би обраний на президента тієї африканської країни.

Секретар Каліфано відвідує Британію і Західню Німеччину

Лондон/Бонн. — Минулої неділі, 13-го листопада, Джозеф Каліфано, секретар здоров'я, освіти і суспільної опіки в уряді президента Джіммі Картера, відлетів до Европи, щоб в Британії та Західній Німеччині познайомитися з системами крайової медичної опіки, які існують в цих державах.

Уряд президента Картера пропонує встановити в ЗСА Крайову програму забезпечення здоров'я, бо шпитальні і лікарські оплати в Америці дуже високі, але заки представить свої пропозиції Конґресові, то раніше хоче запізнатися з подібними програмами в інших державах. Секретар Каліфано кілька тижнів тому відвідував Канаду, тепер протягом 4-ох днів знайомитиметься з системою крайової медичної опіки в Британії,а в середу, 16-го листопада, відлетить до Західньої Німеччини.

СОМАЛІЯ ПРОГАНЯЄ СОВЄТСЬКИХ „ДОРАДНИКІВ", ЗІРВАЛА ВІДНОСИНИ З КУБОЮ

Найробі, Кенія. — Уряд Сомалії, відкликаючись на „вороже становище СССР і Куби" та постійне втручання цих держав в справи африканського континенту, наказав совєтським дорадникам забратись із Сомалії до сімох днів та зірвав дипломатичні відносини з Кубою. Про ці заходи повідомив уряд президента Сіяда Барре в спеціяльному комунікаті в неділю, 13-го листопада, через офіційне радіо Маґадішу.

В комунікаті сказано, що в мілітарному конфлікті поміж Сомалією і Етіопією в пустині Оґаден в південно-східній частині Етіопії бере участь 15,000 кубинських вояків і дорадників по боці цієї останньої. Етіопія заперечує цей закид. Уряд Сомалії наказав персоналові кубинської амбасади в Наґадішу забратися до 48-ох годин. Сомалія рівнож відкликала працівників своєї амбасади з Гавани.

Крім цього, Сомалія повідомила уряд СССР, що пакт співробітництва поміж цими державами, підписаний в 1974-му році, є недійсний, згідно з рішенням Центрального Комітету правлячої Соціялістичної партії Сомалії. Подібні пакти СССР був підписав з Мозамбіком і Анголею, що дало йому відносно сильну вихідну базу на африканському континенті. Західні дипломати уважають, що зірвання пакту Сомалією поважно захитує цю базу, а наказ відтягнути 6,000 совєтських „дорадників" є першою поразкою СССР від 1972-го року, коли то Єгипет наказав Совєтському Союзові відтягнути всі свої війська з тієї країни.

Потягнення уряду Сомалії не було несподіванкою з уваги на рішення уряду СССР в серпні цього року задержати військову допомогу вивінуваній Совєтським Союзом 20,000 армії Сомалії. СССР інвестував поважний капітал і матеріял у вивінування морських баз з портах Бербері в Північній Сомалії та в Кісімайо в південній Сомалії, як рівнож кількох летовищ, для вдержання контактів із совєтською фльотою нуклеарних підводних човнів на Індійському океані. Наказ уряду Сомалії відноситься рівнож до совєтського персоналу на цих базах.

Поліпшились вигляди на мир на Близькому Сході

Каїр/Єрусалим. — Протягом останніх кількох днів ряд подій дав підставу сподіватися, що заіснували кращі вигляди на встановлення тривалого миру на Близькому Сході.

Минулої середи, 9-го листопада, єгипетський президент Анвар ель-Садат заявив, що його не цікавлять „процедурні питання", а тільки факт, щоб Женевська мирова конференція розпочала поновно діяти, додаючи, що готовий переговорювати в справі миру з ізраїльськими властями „навіть в самому ізраїльському парляменті".

Два дні пізніше, в п'ятницю, 11-го листопада, ізраїльський прем'єр Менахем Бегін виголосив промову до єгипетського народу, яку передавано ізраїльськими телевізійними і радіостанціями,в якій вітав заяву Садата і закликав населення Єгипту та Ізраїля „обіцяти, що не буде більше воєн, не буде більше крокопролиття, ані не буде більше погроз". Бегін теж закликав всі арабські держави жити в мирі з Ізраїлем, вказуючи, що араби і жиди мають спільного предка, Авраама, як теж підкреслюючи, що і жиди і араби — це семіти. Прем'єр Бегін того дня, як теж в суботу, 12-го листопада, висловив президентові Садатові запрошення прибути на переговори до Єрусалиму, додаючи, що сподівається, що єгипетський уряд запросить також його,Бегіна, до Каїра.

Хоча політичні аналітики вказують, що покищо немає підстав надіятися, що такі взаємні відвідини відбудуться, то сам факт, що Садат і Бегін говорили в тій спарві, вказує на поліпшення виглядів на мир на Близькому Сході.

Президент Джіммі Картер висловив вдоволення з того, що лідери Єгипту та Ізраїля, після 3-ох десятиріч воєнних конфліктів, виявили готовість переговорювати і навіть промовляти в столицях ворога.

Існують теж інші підстави твердити, що справа миру на Близькому Сході тепер має кращі вигляди стати дійсністю. На нараді міністрів закордонних справ арабських держав, яка проходила в Тунісі від суботи до понеділка, речник Палестинської Визвольної Організації (ПВО) натякнув, що ПВО може погодитися на компроміс щодо участи цієї організації в Женевській конференції, а саме, що представниками палестинських арабів на тій конференції не мусять бути члени ПВО, але додав, що Палестинська Визвольна Організація мусить раніше дістати формальне запрошення від генерального секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма. Між іншим, кілька днів раніше, єгипетський президент Садат поінформував, що запропонував президентові Картерові, щоб на Женевській конференції палестинських арабів репрезентував один американський професор політичних наук, який є палестинсько - арабського походження. Садат надіється, що в такий спосіб будуть вдоволені і палестинці і ізраїльські власті.

Міністер КНР взяв участь у бенкеті в совєтській амбасаді з нагоди 60-річчя Жовтневої революції

Пекін. — Ройтер інформує, що міністер закордонних справ Китайської Народної Республіки Гуанґ Гуа, у супроводі декількох інших китайських офіційних осіб, взяв участь в парадному бенкеті, зорганізованому совєтською амбасадою для відзначення 60-річчя Жовтневої революції. Гуанґ був першою високою урядовою особою, яка взяла участь в офіційних святкуваннях совєтської річниці в останніх десятьох роках. В попередніх роках КНР заступав все четвертий, або п'ятий заступник міністра закордонних справ. Ще недавно газета „Женьмінь Жібао", орган ЦК китайської Комуністичної партії, називала кремлівських верховодів „ревізіоністичною клікою", яка зрадила марксизм-ленінізм і перетворила совєтську Компартію у рам'я фашизму. В понеділок, 7-го листопада ц.р. Гуанґ, розмовляючи із совєтським амбасадором Василієм С. Толстіковим, навіть поздоровився з ним склянкою з шампанським, коли був піднесений тост для Совєтського Союзу.

МОНАХИ ПРОСЯТЬ БРЕЖНЄВА ДОЗВОЛУ ВІДКРИТИ КИЇВСЬКИЙ ПЕЧЕРСЬКИЙ МАНАСТИР

Москва. — Ассосіейтед Пресс інформує, що 12 монахів Руської Православної Церкви звернулись з окремою петицією до генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда І. Брежнєва, щоб він дозволив їм відкрити історичний Київський манастир, Печерську Лавру, яка 16 років тому була перетворена на музей, та відновити там манаші релігійні практики. Копію цієї петиції монахи вручили закордонним кореспондентам через московських дисидентів, які займаються обороною релігії в СССР. Один з цієї групи монахів, 70-річний ігумен Ахілія, який вважає себе речником групи, зустрівся особисто з кореспондентами. Київський Печерський манастир складається з цілої групи церков та інших збудувань, у яких приміщувались монахи та обслуга манастира. Західні кореспонденти звітують, що сам старовинний з XI сторіччя манастир збудований у прекрасній залісненій частині Києва, столиці України, і він правдоподібно є найстрашим манастирем.Совєтські чинники припинили релігійні практики у цьому манастирі ще в 1929 році, але дозволили відкрити його знову в 1942 році в часі Другої світової війни. В 1961 році совєтська влада остаточно закрила Печерський манастир, замкнула доступ до нього монахів і перетворила його на музей для оглядин закордонних туристів. Дисидентська група оборони релігій в СССР, очолювана священиком Глібом Якуніним, заявила, що совєтські чинники ніколи не відповідали на прохання і петиції місцевих вірних, а якщо й були якісь відповідні, то з вимівкою, що немає монахів і нема кому опікуватись манастирем. 12 згаданих монахів твердять, що їх власне викинено з Печерського манастира і вони тепер готові повернутися до нього та розпочати працю. „Цією декларацією, — говориться в петиції 12 монахів, висланою до Брежнєва ще 18-го вересня ц. р., — ми долучуємо свій голос до голосу народу і Церкви та гаряче закликаємо вас дати дозвіл на відкриття Київського Печерського манастиря і дати нам змогу відновити монаший чин в ньому".

Совєти продовжують натиск на Сахарова

Москва. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" в Москві Крег Вітней інформує у числі з 13-го листопада, що совєтські поліційні чинники посилили тиск на академіка Андрея Сахарова, помимо протестів закордонних політичних діячів і тривання Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва в Београді, яка вже кількаразово підносила справу переслідування політичних дисидентів в Совєтському Союзі й інших комуністичних країнах. Москва, не зважаючи на публічну опінію, кинула за ґрати кільканадцять дисидентів, а 12-ох „видворила за кордон". Останньо, також мабуть з помсти, викинено з педагогічного Інституту в Москві пасерба Сахарова Алексєя І. Семйонова, де він студіював математику. „Я сказав ректорові Інституту, що Семйонова викинено з політичних мотивів", — заявив похилий, сивоволосий академік Сахаров, хоч йому минуло тільки 56 років життя. Відповідаючи на запитання чи він й далі продовжуватиме свою працю помимо переслідування і всякого роду репресій, Сахаров відповів, що він зобов'язаний продовжувати розпочате діло і не може зійти з цього шляху". Це вже давно повинні знати офіційні совєтські чинники", — заявив Сахаров. При тому він розказав кореспондентам, що агенти КҐБ перешукують дуже часто його помешкання, слідять за особами, які його відвідують, а дуже часто „хулігани" побивають їх до крови, а також мстяться над членами його ближчої і дальшої родини. Д-р А. Сахаров не бажав відповідати на запитання, чи він евентуально погодився б виїхати із Совєтського Союзу. Він тільки відмітив, що вже раніше висловлювався до справи виїзду і досі не змінив своєї думки. „Якщо б вони хотіли мене позбутись, то, треба вірити, силою могли б викинути, як викинули письменника Александра Солженіцина, Татьяку Ходорович і багатьох інших", — заявив Сахаров.

Преса інформує, що Сахаров вже дещо змучився довгим змаганням з совєтською владою, а зокрема з органами КҐБ, бо він на кожному кроці, у приватному і публічному житті, зустрічається з великими трудношами, але він не сходитиме з вибраного ним раніше шляху — обороняти права людини в Совєтському Союзі.

Прихильник Москви в Еспанії називає Каррілья „політичним ґанґстером"

Мадрід, Еспанія. — Ассосієйтед Пресс інформує, що Енріко Лістер, лідер окремої групи Комуністичної партії, яка не погоджується з політичною, більш самостійною лінію Компартії очолюваної Сантіяґом Карільйо, повернувся, після 38 років перебування в Совєтському Союзі, до Еспанії і таки того самого дня проголосив „війну" великій, поступовій і незалежній Комуністичній партії, яку він критикує за створення „атмосфери ненависти між братніми організаціями" і творення сепаратного комуністичного руху на Заході, незгідного з політичною лінією Москви. Лістер, який був старшиною в еспанській армії і воював по боці републіканців у Громадянській війні, був чинним генералом совєтської армії в часі Другої світової війни. Тепер, повернувшись мабуть на доручення кремлівських верховодів до Мадріду, Лістер заповів, що його першим завданням буде скликати крайовий конґрес прихильної до Москви Комуністичної партії і посилити її діяльність. Він при тому заявив кореспондентам, що Сантіяґо Карільйо, лідер еспанської Комуністичної партії, який бажає відмежуватись від директив Москви, „є нічим іншим, як політичним ґанґстером".

ЗВІДОМЛЕННЯ З ПОХОРОНІВ

Св. п. Олега Штуля-Ждановича, голови ПУН, в Бавнд Бруку та св. п. проф. Степана Ленкавського, б. голови Проводу ЗЧ ОУН, в Мюнхені, будуть подані в черговому виданні „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Приклад Великобританії

Агенство Ройтера повідомило в середу, 9-го листопада ц. р., що уряд Великобританії під жадною умовою не вишле до Камбоджі свого амбасадора, поки у цій, керованій комуністичними диктаторами країні не будуть привернені людські права, яких Камбоджа не тільки не шанує, але довела країну до ситуації, подібної до 30-их років в Совєтському Союзі, коли Сталін, переводячи насильну колективізацію, знищував кулаків як клясу, і до часів масового нищення Гітлером жидів перед і під час Другої світової війни. При тому стало відомо, що британський уряд застановляється над піднесенням справи непошанування прав людини камбожським урядом на Комісії людських прав при Об'єднаних Націях та інших міжнародних форумах.

Своїм рішенням уряд Великобританії ще раз підніс на повну ширину питання взаємної міжнародної відповідальности за злочини урядів деяких країн в минулому і сучасному, що не перестає турбувати дослідників міжнародного права і відповідальних політиків демократичних держав, які не стратили ще моральних критеріїв і поважно турбуються за завтрішню долю світу. Деякі аспекти тієї преважливої справи були вже піднесені також на Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Белграді, яка займається підсумуванням виконання Гельсінкської уголи, підписаної в 1975 році 33-ма европейськими країнами, ЗСА і Канадою. Зокрема справи людських справ, у пов'язанні з пошануванням інших конституційних прав народів і людини, були вже кількакратно відмічувані на Конференції делегаціями вільного світу у зв'язку із закидами, що цих прав не шанують в першу чергу комуністичні країни, зокрема Совєтський Союз, який вважається головним порушником Гельсінкської уголи, підписаної кремлівськими верховодами.

Тепер стоїть відкритим питання: до якої міри вільні країни світу стають співвідповідальними за злочини комуно-московських імперіялістів і їхніх комуністичних союзників, які, знаючи про порушення прав людини й інші поповнені ними злочини, продовжують вдержувати з тими режимами свої дипломатичні зносини і навіть дають привілеї комуністичним країнам у торговельних справах, щоб рятувати їх від господарського занепаду та помсти від власного населення. Ще більш клопітливим є питання, чи часом політика детанту не є легалізацією політики злочинства в комуністичних країнах? На ці питання шукають відповідей численні політичні аналітики, як також найновіші еміґранти з СССР на чолі з письменником Александром Солженіциним, який, виступаючи свого часу в телевізійному інтерв'ю, твердив, що дисиденти починають втрачати віру в те, чи Захід зможе і схоче дати підтримку тим силам, які борються проти комуністичної тиранії. Солженіцин стверджував також факт, що політика детанту дуже скріпила позиції кремлівських диктаторів.

Виглядає, що у цій ситуації багато залежить від Заходу, що має у своїх руках не лише засоби морального, але також і матеріяльного тиску, аби тільки спромігся вирватися з лабет байдужости та страху перед московськими диктаторами. Приклад Великобританії дуже повчаючий, бо він вказує на перспективну перемогу сил демократичного світу і загальне протверезіння на Заході.

Проблеми Президента

Президент Джіммі Картер тепер часто заявляє, що готовий співпрацювати з Конгресом щодо розв'язки різних внутрішніх і міжнародних проблем. Проте, політичні аналітики твердять, що в наступному 1978-му році між Конгресом і Білим Домом мабуть буде ще більше розбіжностей і конфліктів, ніж в 1977-му році.

Передбачують, що цьогорічні розбіжності між Президентом і Сенатом щодо енергетичної програми продовжуватимуться і після 19-го січня, коли законодавці повернуться зі своєї річної відпустки.

Продовжуватимуться також непорозуміння відносно найкращих способів зреформувати систему Соціяльного забезпечення та систему Суспільної опіки. В Конгресі є принаймні 10 відмінних законопроєктів в справі реформи Суспільної опіки і майже всі з них поважно відрізняються від пропозицій Білого Дому.

Президент Картер правдоподібно вимагатиме теж ґрунтовних змін в дотеперішній податковій системі, але провід обох Палат Конгресу натякає, що законодавці готові зменшити податки, проте не бажають вводити надто драстичних змін в саму податкову систему.

Щодо крайової програми забезпечення здоров'я, то і Білий Дім і Конгрес погоджуються, що така програма конечна. Проте, пропозиція президента Картера щодо зменшення коштів лікарської опіки в шпиталях вже тепер застрягла в одній конгресовій комісії і навряд чи скоро буде передана під розгляд всіх членів Палати.

Білий Дім часто підкреслює конечність встановлення програм масового публічного затруднення, щоб зменшити порівняльно високий рівень безробіття. Ліберальні законодавці обох партій погоджуються з Президентом, але помірковані і консервативні члени Конгресу вважають, що такі програми марнотратні і спричиняться до надмірних видатків федерального уряду, а це, на їх думку, може викликати нову інфляцію в країні.

Передбачається продовження розбіжностей між Білим Домом і Конгресом також в ділянці міжнародних справ. Наприклад, в Сенаті далі існує поважна пропозиція до нового договору з Панамою щодо Панамського каналу, не зважаючи на те, що Білий Дім робить все можливе, щоб доказати сенаторам, що договір, підписаний президентом Картером і панамським президентом Омаром Торріхосом Геррерою, є справедливий і вийде на користь не тільки Панами, але теж і ЗСА.

В Конгресі правдоподібно далі існуватиме опозиція до нового договору між ЗСА і Совєтським Союзом щодо обмеження стратегічної атомової зброї, бо багато законодавців обох партій вважають, що уряд президента Картера готовий погодитися на надмірні концесії Москві, хоча Президент і члени його кабінету заперечують ці твердження.

Отже, можна сказати, що ,,медовий місяць'' між Білим Домом і конрольованим демократами Конгресом закінчився раннім літом 1977-го року. Протягом решти цього року відносини між Президентом і законодавцями можна назвати ,,непорозуміннями в родині'', які в наступному році готові перейти в ,,родинну сварку''.

І. Світ

МОСКОВСЬКА БІЛЬШІСТЬ ЗАГРОЖЕНА

Кремлівські верховоди затривожені ускладненнями взаємин між народами Совєтського Союзу. Ці ускладнення виявляються в совєтській пресі, в спеціяльних виданнях та наукових працях дуже рідко і здебільша заховані в фразеології.

Вкажемо тут на кілька головніших, хоч і здається на перший погляд між собою не пов'язаних: перше — великий зріст числа народжень серед народів поневолених в СССР, головно на Кавказі та серед мусулманських в Туркестані, що складається з чотирьох ,,автономних'' республік і Казахстану.

Друга — незадовільне поповнення армії молодими кадрами.

Третє — наявна недостача робітників для промисловости, передовсім на Сибіру і почасти на Далекому Сході.

Четверте — міграція населення, що, з одного боку, сприяє ,,злиттю націй'' а з другого — викликає загострення міжнаціональних взаємин, пов'язане з цим зростання націоналізму та відродження релігійних настроїв.

У нашій статті ми будемо говорити тільки про перші два ускладнення, зокрема про перше, наслідки якого виявляються вже через п'ять-десять років і будуть зростати дуже швидко.

Аналізуючи результати перепису населення в СССР, ми звертали увагу на швидке збільшення населення в азійських республіках СССР, на що вже вказано вище. Ми не знали і не могли знайти тоді, де шукати пояснень цього явища, але кремлівська верхівка напевно свідома загрози, зв'язаної з цим явищем, і вживатиме якихось заходів, щоби його усунути.

Тепер маємо в своєму розпорядженні кілька даних, які підтверджують це наше припущення.

Отже, поглянемо на головну проблему — швидкість росту населення народів Кавказу, мусулманських країв і Казахстану. Якщо тепер чисто московське населення становить в СССР 53.4 відсотка, то в 2000-му році його буде тільки 44.3 відсотка. В той самий час вказані народи Туркестану (киргизи, туркмени, узбеки й таджики) матимуть понад 80.5 мільйона, себто, їх населення збільшиться на 50 мільйонів.

Це означає, що московське населення втратить свою більшість у користь азійського, але якщо врахувати в азійську групу населення Азербайджану та інших кавказьких народів, то проблема національностей в СССР набере великої гостроти.

Природний зріст ,,слов'янської групи'' (ставимо це означення в лапки, бо московське населення не є чисто слов'янське, а має велику домішку крови угро-фінських народів, зокрема в азійській частині та північноевропейській частині СССР) дуже змалів, і треба передбачати ще більший спадок числа народжень. Тому московські верховоди задумують впровадити нагороду для більших родин, якщо азійські народи не поставлять питання: а чому цих нагород не дається нам? Це затримує Москву від штучного збільшення числа народин серед російського народу.

Хоч офіційно в Москві не виявляють занепокоєння, його можна бачити в заявах окремих військовиків. Наприклад, ген. Віталій Савин в часописі ,,Красная звезда'' пише, що приплив до військових формацій ,,призовників'' показує зниження кількости і якости, проте саме тепер, у добі технічної революції від військовиків вимагається високих кваліфікацій''.

Хоч вся совєтська молодь переходить у школах підготову — вправу зі зброєю, вміння її розбирати, складати й чистити, ген. Савин заявляє, що ,,ця підготова не стоїть на належному рівні і потребує значного поліпшення''. При цьому він підкреслює брак координації у співпраці між різними установами, що мають дбати про військову підготову нових кадрів, зокрема відсутність тісної пов'язаности між директорами військових та цивільних шкіл.

Далі ген. Савин зазначає, що, наприклад, ,,у Білорусі розпочалася організація оборонно-спортових і тренувальних таборів з модерним устаткуванням''. Можна гадати, що таке устаткування в азійській частині Совєтського Союзу значно гірше або його зовсім немає, хоч вздовж кордонів з Китаєм існує постійне напруження, і з певних джерел повідомляється про досить часті збройні сутички, а в Манджурії і взагалі здовж Великого Китайського муру споруджують сховища на випадок війни.

Вертаючись до взаємин між різними національностями в СССР, треба підкреслити, що без огляду на московську пропаганду, яка твердить, що там національна проблема розв'язана і ,,злиття націй'' проходить в атмосфері довір'я та взаємного розуміння, згідно з ученням Маркса-Леніна, коли уважно проаналізувати совєтські статті на цю тему, раз-у-раз вилазять факти прихованого недовір'я та ігнорації московської частини населення, і виглядів на успішне ,,злиття націй'' майже ніяких.

(Закінчення на ст. 3-ій)

Софія Наумович

І ЦЕ І ТЕ

Оце вперше українське жіноцтво Франції пережило ,,історичний момент'': до нас завітала голова СФУЖО інж. Лідія Бурачинська. І хоч її приїзд був несподіваний і ,,по дорозі'' між Польщею та Великобританією, то це не перешкодило Управі Союзу Українок зійтися на зустріч з нею у приміщеннях собору св. Володимира. Голова, Марія Митрович, представила високопоставлену гостю як колишню абсольвентку економічних студій у Празі, довголітню редакторку ,,Нової хати'' у Львові та недавню ще редакторку ,,Нашого життя'' в Америці.

Забравши слово, інж. Бурачинська коротко з'ясувала перебіг недавнього Конґресу СФУЖО в Торонті. З його діяльности виділила декілька точок: гуртувати українське жіноцтво в організованих рядах, заступати жіноцтво перед власним суспільством і піднести його культурний рівень, представляти українок на міжнародному полі й обороняти Україну.

У запитаннях-відповідях виявилося, що СФУЖО-ві вдалося згуртувати тільки 10 відсотків нашого жіноцтва, а в громадському житті, коли на найвищому поземі, тобто у СКВУ, жінки мають одне місце у Президії, друге в Секретаріяті, то в місцевих централях жінок майже немає. Для праці на міжнародному полі й для оборони України треба людей, часу і грошей, а громадянство не має для цього зрозуміння: наприклад, не можна було вислати ні одної жінки до Беоґраду. Окремі трудноші з молодими жінками, які не бажають іти втертими шляхами своїх попередниць, а шукають нових засобів громадської праці. Зустріч закінчилася чаєм і одним, але знаменитим, тортом пані Л. Кульчицької.

Відгомін цієї зустрічі відбився на Ширших сходинах СУФранції 29 жовтня, де п. М. Митрович переказала доповідь інж. Бурачинської та зачитала кілька цікавіших місць із конгресових доповідей. Тоді запросила до слова Дарію Мельникович, яка взяла участь у з'їзді українських учителів з Бельгії, Франції, Англії й Німеччини у Мюнхені в часі Курсів УВУ. Вона ствердила два невідрадні явища: деякі, зокрема молодші, вчителі недобре володіють рідною мовою, то ж добре зробив УВУ, що започаткував для них українознавчі курси; стан українського шкільництва маліє й уже подекуди школи заступають ,,навчальні гуртки''. Натомість відрадним явищем вважала доповідачка створення української гімназії у Мюнхені, де існує український гуртожиток ,,Інтернат'' та де УВУ може постачати вчителів. На закінчення Ольга Вітошинська поділилася з присутніми своїми враженнями і переживаннями на ,,Соціолінґвістичному конгресі'' у м. Перпініян.

Приїзд ректора УВУ проф. В. Янева до Парижу задля недалекої вже Наукової конференції про Івана Франка на Сорбоні дав нагоду взяти з нього коротке ,,інтерв'ю'' про недавній з'їзд ,,Унум омнес'' у Баварській Академії в Мюнхені. Як виявилося, міжнародні католики розуміють під Сходом Европи, якому й була присвячена сесія, виключно москалів. Колишній голова ,,Унум омнес'' проф. Католицького інституту в Парижі, Поллє, вихвалював у своїй промові побожність ,,святої'' Росії, забуваючи про інші народи, які вона переслідує саме за релігію. На це гостро зареагували аж три українці: мгр Омелян Коваль з Бельгії, о. д-р Гриньох з Німеччини й ректор Янів з Франції. Ректор, який головував на одній з комісій і звітував перед пленумом, мав нагоду ще сказати, що католики забувають про переслідувані Церкви. При цьому він знайшов несподівану підмогу в організації робітничої молоді, яка прийшла з летючками в обороні Мороза, закликаючи католиків за нього молитися і жадати звільнення. Як голова української делеґації, Ректор подякував їм за справжню християнську міжнародну солідарність. Це видно збентежило проф. Роллє, бо він намагався виправдатися, мовляв, він ,,за всіх'', а зокрема захоплений кардиналом Сліпим, і запитав, чи його відповідь задовольнила українців. На це Ректор відповів, що ,,не дуже'', бо коли, як він каже ,,у Росії церква перетривала 60 рр'', то це витривали у вірі її вірні, натомість московська ієрархія перенасичена кґбістами й до них не можна мати довір'я...

Українсько-польське т-во у Франції започаткувало було свою діяльність виступом українця мґра Трухана й зібрало велику залю Польської Бібліотеки. Це й заохотило поляків запросити кол. консуля М. Трембіцького 28 жовтня, який поділився досвідом такого ж т-ва в Англії, яке існує вже 10 рр. та має чималі успіхи. Спільна бо діяльність веде до взаємної симпатії, яка погашує антаґонізми, фанатизми і ресентименти та спори за границі, що й так уже перестарілі. Він назвав ,,насіон совєтіка'' — ,,нацією-кошмаром'' і ,,цвинтарем націй'', та вирахував цікавіші імпрези, які вдалося зорганізувати при допомозі енерґійного п. Зеленка, що ,,має багато такту'' і ,,вміє створювати атмосферу об'єктивности''. На обговоренні ,,Трилогії'' Сєнкевича при участі 150 осіб було трохи ,,ґучно'': українці трималися одностайно, але поляки були поділені. З інших вдалих вечорів підкреслив доповідач: ,,Тараса Шевченка'' Єнджеєвіча, Євгена Маланюка з нагоди його смерти з читанням його перекладів п. Лободовським. Політичні проблеми заторкнув п. Ізраель Кляйнер, наставлений ,,дуже про-українськи'', Завдяки п. Зеленкові запрошено князя Толстого, який призабув свою мову й написав книжку англійською про те, як американці видали москалям донських козаків після війни та говорив також про московський імперіялізм супроти... москалів (!) Подібно говорять московські дисиденти, що комунізм ,,нещастя Росії'' — додав п. Трембіцький. На запитання, чи були заходи до виступів перед англійцями, відповів доповідач, що досі це не вдалося, бо нечисленні англійці, прихильні до поляків, симпатизують теж із українцями, інші не цікавляться. Деякі дискутанти вважали, що треба говорити теж про границі, бо у випадку якогось конфлікту буде пізно і все може повторитися як давніше. Єдиний ,,ляпсус'' п. Трембіцького був на кінці, коли він висловив побажання, щоб Львів був у майбутньому ,,і польський й український''.

І врешті 2 листопада організатори ,,Франкової конференції'' на Сорбоні, професори Янів і Кульчицький, подалися в товаристві підписаної до Факультету порівняльних літератур, щоб обговорити з його керівником проф. Мішелем Кадо всі подробиці для справного перебіру цієї важливої для нас імпрези. Попри програму і склад доповідачів, вдалося теж накреслити майбутнє видання конференційних матеріялів спільними силами і працею УВУ і Сорбони. Треба молитися, щоб усе пішло добре, а тоді читачі матимуть докладний звіт про те, як воно відбулося.

НОВІ ВИДАННЯ

ПРИГОДИ ДВОХ ДОБРОДУШКІВ І ЇХНІХ ДРУЗІВ

Роман Завадович ,,Гоца Драла'', казкові пригоди пари ґномиків. Ілюстрації Петра Холодного мол. Оформлення віньєтки Романа Завадовича мол. Вступ Галини Грушецької. Передрук з журналу ,,Веселка'' з рр. 1963 - 1977. Видавничими заходами Комітету для відзначення 55-ліття літературної творчости Романа Завадовича Джерзі Сіти — Чікаго — Торонто. Марка ОПЛДМ. Сторінок 128, формат 8½ x 11 цалів. Ціна 4.00 дол.

Книжково - видавничий ринок в ділянці літератури для дітей в останніх роках тривожно незначний і тому треба вітати кожну нову появу з цієї ділянки. Зокрема скупий на видання для дітей 1977 рік. Поруч ,,Олесі'' Бориса Грінченка в мистецько-графічному оформленні Ніни Мудрик-Мриц, що вийшла під фірмою ОПЛДМ приватними коштами громадян Д. і І. Нагнітів, появилося в жовтні ц.р. книжкове видання п. н. ,,Гоца Драла'' авторства Романа Завадовича з чорними ілюстраціями Петра Холодного мол. й кольоровою обкладинкою в оформленні Романа Завадовича мол. У вступному слові Галина Грушецька з'ясовує генезу пригод добродушків і хід творчого процесу автора над писанням цієї історійки.

Пригоди Гоци й її співтовариша ґномика Ромтомтомика та їхніх друзів поділені на кілька тематичних та ідейних циклів: ,,Провесна'', ,,Весна'', ,,Літо'', ,,Осінь'', ,,Зима'', ,,Веселі пригоди'', ,,Між друзями''. У циклях є ще й під-циклі, нпр. на День Матері, св. Миколая, Різдво — Новий Рік, Великдень, таборування тощо. Таке угрупування матеріялу дає змогу кожному циклеві творити окрему цілість, але одночасно через пов'язаність окремих циклів — сюжетну, ідейну чи тематичну — робить із них одну літературно-мистецьку, естетичну, дидактично-методичну й психологічно-виховну цілість. Кожна серія має свій заголовок.

Назва манюсінької дівчини-добродушка Гоца Драла, взята з українського фолкльору, зокрема з пісенної творчости: ,,І до плуга, і до рала, і до хлопців гоцадрала''..., вказує на життєрадісність центральної постаті, а поскільки від її імени пішла назва цілої збірки, то ця життєрадісність, жвавість, рухливість, непосидющість ціхує не тільки всіх інших персонажів історійок, але надає динамічне темпо акції всім серійним епізодам. Бо ,,гоцати'', це стрибати, підскакувати, танцювати, чи взагалі бути в русі, а ,,драла'', це синонім слова ,,дременути'' — швидко побігти.

І як назва збірки, чи ім'я її героїні має свій корінь у фолкльорі, так і сюжет збірки — казковий. Ґномики, людинята, карлики, добродушки, це продукт народної уяви. З другого боку автор майстерно поєднав казковість із реалізмом в одну нерозривну органічну цілість. Його герої й персонажі, це казкові твори й одночасно реальні діти, пригоди, переживання, спосіб думання, ментальність і дія яких покриваються взаємно. Дієві особи ,,Гоци Драли'' й їх пригоди нагадують побут людських дітей. І це власне виховно-дидактичне спрямування історійок, яке мав на оці автор. Хиби, прогріхи й недостачі добродушків і паралельно людських дітей, автор змальовує з усмішкою, дає їм легку сатиричну форму й забарвлення, тому вони сприймаються читачами без болю й почуття вини. Назвати б тільки кілька таких дитячих пороків, як ласунство, забудькуватість, лінивство, недбальство, вередування, розгубленість, необережність, брак досвіду в збереганні здоров'я, притаманне дітям вигадування неправдивих фактів, що не є брехнею, а мають в дитячій психології назву ,,псевдологія фантастіка''.

Рівнобіжно до дискретного, овіяного поблажливим гумором виказання дитячих хиб автор підкреслює позитиви дитячої психіки, як добродушків, так і людських дітей. Це — дружба, взаємодопомога, співчуття, прив'язання і любов рідної землі-батьківщини, пошана до школи, навчання, лектури, визнання авторитету, повага до старших, релігійність.

Всі ці психологічні аспекти казкових героїв і їх відповідників людських дітей подані дискретно, без прямого дидактизму, проповідництва, картання, чи перебільшеної похвали.

Деякі серії мають розвагове спрямування з виключною ціллю розсмішити чи розважити читача. Є й епізоди, які можуть послужити засобом вивчання, збагачення й розвитку дитячої мови і їх можна використати як лекційно-методичну одиницю або ґутірку для

(Закінчення на стор. 3-ій)

Проф. д-р М. Біда

ПРОФ. БОРИС М. МАРТОС

(3)

У 1918 р. Б. Мартос викладав у кооперативній школі ,,Дніпросоюзу'', а також разом із славним українським економістом М. Туган-Барановським і К. Мацієвичем організував у Києві першу в світі високу кооперативну школу — Кооперативний Інститут. Від 1919—1920 рр. був міністром фінансів і головою (прем'єром) Ради Міністрів при Директорії УНР. Його великою заслугою є те, що він перевів закон про усамостійнення української валюти.

Перекладаючи книгу ,,Гроші Української Держави'' (видану в Мюнхені в 1972 р., що її автором був проф. Б. Мартос), бачимо, що він вже тоді був добрим знавцем монетарних справ, коли зумів на засіданні Центральної Ради перевести справу емісії паперових грошей не покритих золотом, хоч його опонентом був тоді визначний київський професор економічних наук — Л. Яснопольський, який дораджував членам Української Центральної Ради, що не можна видавати паперових грошей без золотого покриття. Тоді Б. Мартос переміг проф. Л. Яснопольського, доказуючи йому, що згідно функціональної теорії Кнаппа, нові українські гроші будуть мати покриття запасами цукру й борошна, які має в своєму розпорядженні Центральна Рада, а також на державні залізниці й пошту.

З упадком української держави Б. Мартос, разом з українським урядом, у 1921 р. переїхав на еміґрацію, де опісля познайомився з німецькою кооперацією, а головне з методами німецького кооперативного господарства. Подорожуючи по Німеччині, відвідав багато німецьких міст, а при цьому назбирав багато відповідного матеріялу з кооперативної теорії й практики, що опісля використав в організації кооперативних шкіл і всякого роду кооперативних курсів. Він також застосував свої теоретичні знання і в 1921 р. був директором Кооперативного Бюра при Українському Громадському Комітеті в Празі, а також при цьому комітеті організував кооперативні курси, які в 1921р. перетворилися у всім нам відому Українську Господарську Академію з осідком у Подєбрадах у Чехо-Словаччині. За свою наукову діяльність був покликаний на доцента тієї академії, а також був секретарем Професорської Ради. Його заслугою є те, що він був ініціятором та організатором кооперативного факультету та автором програми навчання цього факультету, що складався з 4-ох катедр. Б. Мартос дбав не тільки про освіту своїх студентів, але також і про їхнє фізичне існування, тому він організував споживче товариство з їдальнею, що дуже допомагало тодішнім студентам. Також до його заслуги належить зорганізування Товариства Українських Кооператорів, в якому він був головою протягом 13 років.

У 1924 році Мартос написав свою працю п. з. ,,Теорія кооперації'' і на підставі цієї праці одержав номінацію на звичайного професора економічно-кооперативних наук при цій Академії. Опісля від 1923—1945 рр. був продеканом кооперативного факультету. Після ліквідації Української Господарської Академії у 1935р., проф. Б. Мартос разом з іншими професорами намагався зорганізувати Спілку Професорів Української Господарської Академії, а також і Українського Технічно-Господарського Інституту, в якому в рр. 1936—1939 займав становище голови Спілки Професорів і при цьому був директором Українського Технічно-Господарського Інституту.

По закінченні Другої світової війни проф. Б. Мартос опинився в Мюнхені, Німеччина, де в вересні 1945р., з ініціятиви проф. Миколи Величківського, група професорів в особах: Б. Мартоса, І. Замші та В. Горбачевського заснувала комітет для організації Української Високої Економічної Школи в Мюнхені. Опісля на засіданні Професорської Ради вибрано ректором тієї школи проф. Б. Мартоса, який був на тому становищі до 1949 р.

Хоча проф. Б. Мартос виховувався на клясичній політичній економії, то його наукові праці, а головно в ,,Теорії кооперації'', виданій у 1924 р. і перевиданій у 1947 р. у Німеччині, свідчить про те, що його наукові праці треба зарахувати до реалістичного напрямку думання, які мають забарвлення історично-реалістичної школи та вміщаються в рамки нової економічної системи соціологічного типу, зближеного до етизму. У цій праці він кладе натиск на соціяльні підстави кооперації, а при цьому сильно підкреслює суперечності в суспільстві та існуючі запаси багатства, надбані тисячелітньою працею цілого ряду поколінь, але це багатство не розподілене рівномірно для всіх суспільних верств; він доказує, що в руках порівнюючи невеликої частини суспільства є скупчені величезні капітали в різних формах володіння матеріяльними засобами, такими, як сировина, машини, будинок, готові вироби тощо, а також у формі права на володіння ними, цебто гроші, векселі, рахунки в банках тощо. Він доказував, що тому й розпорядження майже всім господарським життям знаходиться в руках тієї, порівнюючи незначної по-кількости групи власників капіталів. Тоді, коли на його думку, частина суспільства, не володіючи засобами виробництва й втративши через те самостійне значення в господарському житті, мусить віддавати свої сили, свою працю в розпорядження пануючої групи.

(Закінчення буде.)

Мистецька виставка Тирса Венгриновича

Ірвінгтон (І. Ф.).— 9-го жовтня у залі Українського Народного Дому відбулася виставка графіки та екслібрисів відомого українського мистця з Кракова — Тирса Венгриновича. Виставку з рамени Відділу УККА відкрив інж. М. Чайківський. З рамени АДУК-у маестра та присутніх привітала Ірена Феденишин, яка познайомила глядачів з особою маестра та його творами.

На виставці можна було оглянути 180 екслібрисів, виконаних надзвичайно прецизно та майстерно.

Перевага творів мистця — це призабуті та опущені церковці Лемківщини та Бойківщини, замки та башти — залишки нашої славної минувшини, яких багато вже зруйновано.

Серед творів можна було побачити теж образи, із для нас дорогою релігійною та побутовою тематикою та пейзажі з рідних земель.

ПРИГОДИ ДВОХ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

засвоєння, збагачення словництва, пізнання образности мови тощо.

Текстовий матеріял зливається в одну органічну цілість з ілюстраціями Петра Холодного мол. Вони доповняють зорово-образово те, що годі висказати мистецьким словом. Оця поєднаність і взаємодоповнення доказують, як може слово злитися в одне з візуальним зображенням цієї самої теми чи задуму. Мистець зумів впіймати духа і вжитися в текст історійки та віддати його наочно згідно з інтенцією автора й потребами читача. Постаті добродушків, природа, загальне тло, побутові деталі збережені в українському кольориті.

І авторові й ілюстраторові треба признати, що хоч зв'язані ляконічністю літературного й образотворчого вислову, в кожній серії, яка складається з 24 словесних рядків і чотирьох образкових відрізків, зуміли віддати ясно, прозоро, докладно й зрозуміло десятки відмінних ситуацій, пригод, подій, задумів, ідей. До цього треба мати неабияку мистецькотворчу винахідливість, уяву й уміння висказатися таким мистецьким засобом, який даному мистцеві є до розпорядження.

Вже цей короткий огляд книжкового видання „Гоци Драли" показує на його літературно-мистецькі, естетичні, дидактичні й виховно-психологічні вальори. Коли до цих внутрішньо-духових вартостей додати зовнішні — чепурний зверхній вигляд, мила для ока обкладинка, добрий папір, читкий друк, чітко відбиті ілюстрації, дбайливе, хоч скромне графічне оформлення (шкода, що не в кольорах), то вони спільно роблять „Гоцу Дралу" вартою того, щоб св. Миколай підклав її під подушку дітей, а янгол чи Дід-Мороз приніс її під різдвяну ялинку.

Володимир Барагура

МОСКОВСЬКА БІЛЬШІСТЬ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Сильне тиснення на немосковське населення, щоби загнати його в „общеросійський казан", натрапляє на щораз більший спротив. Цензура не допускає нічого, що зменшує значимість російської культури, її „неперевершену якість" та вищість над світовою культурою. Позитивну ролю щодо цього відіграє „захалявна література", яка об'єктивно насвітлює культурні процеси на Заході і нещадно критикує методи т. зв. соцреалізму, які гальмують розвиток совєтської культури, зокрема літератури.

Ми не мали нагоди читати цікаву працю Г. А. Боднарської, яка обговорює проблему зростаючої загрози для „слов'янської групи" втратити свою більшість у Совєтському Союзові, але познайомилися з критикою на її книжку. Цікава також є праця С. Ґаязової про міґрацію населення в СССР, впливи її на робітничі кадри, на розвиток промисловости, зокрема на Сибіру й почасти на Далекому Сході

Кілька років тому в доповіді на цю тему В. Голубничий підкреслив значення міграції, зокрема „плинність кадрів" та їх вплив на демографічний уклад населення, який простежував також В. Кубійович у своїх статтях.

Виникає питання: чи в процесі міграції українці підпадають обмосковленню? На нашу думку, втрати може й значні, але не слід їх перебільшувати. В цьому процесі українці по якомусь часі стараються повертатися на свої землі, триматися своїх. Бракує нам правдивих даних про склад родин серед міґрантів, серед тих, що від'їздять з рідних земель у пошукуванні ліпших умов для праці та життя.

Наведемо вислів В. Леніна про федеративний устрій Совєтського Союзу: „Ми зовсім не є прихильниками малих націй, ми, безперечно, в разі інших рівних умов, за централізацію і проти міщанського ідеалу федеративних умов". Наводимо цей вислів за статтею японського політика Такахасі в 1936 р. з приводу суду над Зінов'євим, Каменєвим та Євдокімовим. Згідно з цим ленінським принципом, КПСС і веде свою політику у національному питанні, щоби осягнути свою кінцеву мету — „злиття націй".

Управа Хору Української Католицької Церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
ділиться з своїм Членством та всім Громадянством сумною вісткою, що дня 13-го листопада 1977 року, ненадійно, відійшов у Вічність,

сл. п.

ЛЮДВИГ МИГАЛЬ

примірний член Нюаркського Хору та містоголова Метрополітального Хору Філядельфійської Метрополії.

ПАНАХИДИ будуть відслужені у вівторок, 15-го і середу, 16-го листопада 1977 р., в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Springfield Ave., Irvington, N.J., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в четвер, 17-го листопада 1977 року, з того ж заведення, о год. 9:30 ранку до церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на цвинтар Hollywood Cemetery в Юніон, Н. Дж.

•

ВШ. Дружині, Дітям та Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Управа Хору

Ділимося болючою вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 18-го жовтня 1977 року в Рочестері, Н. Й., відійшов у Вічність, наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ, ВУЙКО, ВУЙКО-ДІДУСЬ і СТРИЙКО

св. п. інж. лісник

ВАСИЛЬ ШЕРЕМЕТА

ПОХОРОН відбувся 22-го жовтня 1977 року, з церкви св. Йосафата в Рочестері, на цвинтар Holy Sepulchre.

В безмежному болю остались:

СТЕПАНІЯ — вдова
БРАТИ і СЕСТРА
Ближча і дальша Родина в Америці і за океаном

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими що 11-го листопада 1977 року, з волі Всевишнього, несподівано, відійшов у Вічність, на 77-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ДІДУСЬ

бл. п.

Проф. МИКОЛА ОСТАПЯК

учасник Визвольних Змагань в Українській Галицькій Армії.

ПАНАХИДА буде відслужена в п'ятницю, 18-го листопада 1977 року, о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні М. Насевича, 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 19-го листопада 1977 р., о год. 8:30 ранку, з того ж похоронного заведення до церкви св. Йосафата при 2236 Orthodox Street у Філядельфії, Па., а звідти на цвинтар у Факс Чейсі.

Горем прибиті:

дружина — ВОЛОДИМИРА
дочка — ДАРІЯ з мужем МИХАЙЛОМ КОМАНОВСЬКИМ
брат — ВАСИЛЬ з родиною у Канаді
СЕСТРА і БРАТИ в Україні
внуки — ХРИСТЯ і АНДРІЙКО

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 13-го листопада 1977 року, несподівано, відійшов у Вічність, на 60-му році життя, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

ЛЮДВИГ МИГАЛЬ

ПАРАСТАС в середу, 16-го листопада 1977 року, о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Литвина в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН, в четвер, 17-го листопада 1977 року до церкви св. Ів. Хрестителя, а опісля на цвинтар Hollywood Cemetery, Union, N.J.

В глибокому смутку:

АНГЕЛИНА — дружина
ОРИСЯ — донька, з дітьми: ТАІСОЮ і ДІЯНОЮ
РОМАН — син, з дружиною АННОЮ
ТАНЯ — донька
МИХАЙЛО — брат
ІВАН — брат

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

св. п.

МИКОЛИ ОНИСЬКОВИЧА ДЗЯБЕНКА

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 20-го листопада 1977 року
після Служби Божої (год. 11:30)
на могилі Покійного
на Українському Православному Цвинтарі
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Родина

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. Ярослави Ґубернович

жертвую на Фонд Будови Церкви св. Юра 25.00 долярів.

•

Складаю щире співчуття Родині Покійної.

Ів. КЕРНИЦЬКИЙ-ІКЕР

В „Свободі" з дня 3. листопада 1977, ч. 241, була поміщена листа Жертводавців, які в пам'ять

сл. п. Іванни Поточняк

зложили свої пожертви на різні цілі. Через недогляд, не подано там прізвищ:

Вп. П-ство А. і І. ДЗЕДЗИКІВ, які на Вид. Фонд „К. Б." зложили $15.00
і Вп. Пані Е. БЕРЕЗИ, яка на Вид. Фонд „К. Б." зложила 20.00

За недогляд цей, щиро перепрошуємо.

Адміністрація „Квітучих Берегів"

З глибоким смутком повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в суботу, 12-го листопада 1977 року, на 79-му році трудолюбивого життя, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, упокоївся

сл. п.

МИХАЙЛО БОГДАН

уродженець Бродів, Україна.

Тіло спочиває у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПАРАСТАС — у понеділок, 14-го листопада 1977 року, о год. 7:30 вечора.

ПОХОРОН у вівторок, 15-го листопада 1977 року, з похоронного заведення о год. 9-ій ранку до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ
дочка — ЛЮБА з чоловіком ПАВЛОМ МИХАЛЕВИЧЕМ
син — БРОНИСЛАВ з дружиною КАТРУСЕЮ
син — МИКОЛА з дружиною ЕРНОЮ
брат — ПИЛИП в Україні
15 внуків і 6 правнуків
Ближча і дальша Родина в Україні і Америці

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нятн з видатками 1975 року.

В липні виплачено поводянам з Джонстовну, Па., суму $6,400.— яку розділено поміж найбільше потребуючих 25 родин. Це збільшило всі виплачені допомоги членам до суми $25,186. В минулих роках виплачувано допомог на приблизно 20,00. Погруддя о. Дмитрова коштувало $8,994.32. Саме погруддя $7,700. — інші видатки — брошури і т. п. $1,294.32.

Майно УНСоюзу.

Майно УНСоюзу зросло за 9 місяців 1977 року на суму $739,795. За цей самий час попереднього року зріст майна дав суму $868,681. Коли не взяти до уваги відсотків, які ми виплатили собі від позички для допоміжної корпорації ($263,017 виплачених в 1976 році і $100,000 ц. р.), то зріст майна в цьому році дасть нам суму $639,795, а в минулому році $605,664. Бачимо, що зріст майна в 1977 році був на $34,131 більший.

Звідомлення головного секретаря Володимира Сохана

З кінцем вересня 1977-го року УНСоюз нараховував 87,338 членів, з чого активних членів було 67,482. За дев'ять місяців 1977-го року втратив УНСоюз на чисто в загальному числі членів 391 члена, а в активному членстві така втрата на чисто виносила 847 членів. На це склалися великі втрати в департаментах молоді і дорослих, які дещо зменшив у загальних підсумках прибуток 218 членів з акцедентовими грамотами.

Протягом десяти місяців 1977-го року приєднали секретарі та організатори 2,726 нових членів, в тому 784 до деп. молоді, 1,457 до деп. дорослих та 485 з грамотами акцидентового забезпечення. Виїмково низькими були за той час втрати в наслідок суспендування, натомість втрати внаслідок передчасного згрошевлення грамот, чи виплат грамот вивінування та закінчення платности вкладок грамот кляс Р-20 та Р-65 були такими чисельними, як і в попередньому році. Порівнюючи числа нових членів 1977-го року із попередніми роками, можна ствердити, що в 1977-му році здобуто досі більше членів, як у двох попередніх роках, але в порівнянні із 1973-ім передконвенційним роком ці числа нових членів є значно меншими.

В Рекордовому Відділі іде праця нормально, згідно з устійненим порядком і реченцями для висилки розметів, грамот і поладнування всіх інших справ. Як звичайно, Рекордовий Відділ веде широку кореспонденцію із секретарями Відділів, організаторами та членством.

До Рекордового Відділу прийнято нову службовичку, пані Марту Шевчук, яка володіє дуже добре українською та англійською мовами. Вона може працювати тільки три дні на тиждень.

На половину грудня цього року запляновано 7-ма Зустріч Українських Братських Союзів, господарем якої буде УРСоюз. Попередню Зустріч, 6-ту, яка відбулася 1-го квітня 1975 року, влаштував УНСоюз.

Як і кожного року, треба точно закінчити в кінці року принимання розрахунків та звітів від Відділів і такий реченець припадає на п'ятницю, 30-го грудня, а принимання аплікацій на суботу, 31-го грудня.

Після цього почнуться вже в нас, крім звичайних праць і праць над річними звітами для забезпеченевих урядів, ще теж праці над підготовою Конвенції:

Конвенція буде проголошена 4-го січня 1978 у першому числі „Свободи" в новому році.

Повновласті для делегатів будуть розіслані на початку січня всім Відділам на число делегатів за станом членства з 31-го грудня 1977.

Вибір делегатів має відбутися по Відділах протягом 60 днів, тобто до 5-го березня, а десять днів після того припадає остаточний реченець для висилки повновластей головному секретареві.

Біля 20-го січня буде проголошений список з числами членів та адресами секретарів таких Відділів, які мали в кінці грудня менше, як 75 членів, щоб уможливити їм об'єднання для спільного вибору делегатів.

Обраним делегатам перешле Головна Канцелярія друки замовлень приміщення в готелі, де відбудеться Конвенція, разом із привітанням делегатів з їх вибором.

Не пізніше як 30 днів перед початком Конвенції затвердить Головний Екзекутивний Комітет обраних делегатів та заступників і номінує членів конвенційних комісій: Верифікаційної (5 делегатів), Статутової (5 делегатів) та Фінансової (5 делегатів), щоб у цьому реченці проголосити список делегатів і заступників, членів комісій та програму Конвенції.

До Конвенції будуть видруковані бальоти для виборів членів комісій Виборчої (11 делегатів) та Просьб (5 делегатів), як теж бальоти для першого голосування у виборах Головного Уряду.

Конвенція відбудеться в днях від 22-го до 27-го травня 1978 року в готелі Гілтон у Піттсбургу, Па.

Звіт головного організатора Степана Гавриша

По день 31 жовтня 1977 року придбано 2.726 нових членів, забезпечених на загальну суму 7.054.500 дол. (1976 року за 12 місяців продано 7.335.500). Якщо говорити про організаційні успіхи поодиноких місяців, то до найкращих з найбільшим числом здобутих нових членів належить жовтень, в якому придбано 361 членів, забезпечених на суму 979.500 дол.

Якщо порівняти цьогорічний стан нових членів за 10 місяців з роком 1976, то ріжниця в придбанні нових членів є на 451 членів. Іншими словами, цього року маємо на 451 придбаних нових членів більше, як було за цей сам час в 1976 році, а на 363 більше як в 1975 році.

В звітовому часі УНСоюз збагатився трьома новими Відділами, які заложено в серпні в таких місцевостях:

Відділ 166 імені Валентина Мороза заложено в Синсинаті, стейту Огайо, Округа Клівленд. Відділ заложив обласний організатор Богдан Дейчаківський. Секретарем Відділу є молодий студент Орест Мельник.

Відділ 212 імені Лесі Українки заложено в Флашінг, Н. Й. Округа Нюйоркська, при технічній помочі звітодавця. Секретарем його є пані Анна Баранкевич.

Відділ 482 імені ген. Тараса Чупринки в Едмонтоні, Канада, Округа Вниніпеґ. Вділ заложила головна радна пані Текля Мороз. Секретарем є панна Даня Міхалик.

Із цих трьох Відділів УНС вже одержав 56 нових членів.

Під час осіннього сезону, у місяцях вересні і жовтні, відбуто організаційні наради в 23-ох Округах в ЗСА і Канаді.

Не відбуто нарад в 6-ох Округах, Вінніпеґу і Ніяґарі в Канаді, та в Янгставні, Скрентоні, Ст. Луїсі і в Центральній Окрузі в ЗСА.

В неділю 23 жовтня відбуто вдалий секретарсько-організаційний курс чотирьох Округ Пеннсильвенії в Лігайтоні. Курсантів було 36 з Округ; філядельфія, Шамокін, Алентавн і Вілкес Бері. Доповідали на курсі головний секретар п. Володимир Сохан і звітодавець.

Також під час організаційних осінніх нарад короткі вишкільні інформації дані в Округах: Трой, Сиракюзи — Ютика, Рочестер, Боффало, Бостон і Вунсакет. Доповідачами були знову головний секретар п. В. Сохан і звітодавець.

Коли мова про успіхи поодиноких Округ, то перше місце далі займає Округа Філядельфійська, яка по жовтень приєднала 295 членів, а далі йдуть Округа Чікагська 295 членів

Клівлендська	273 членів
Нюйоркська	248 членів
і Детройтська	145 членів

Коли говорити про суми забезпечення, то по вересень Клівлендська Округа вже мала проданого забезпечення на суму 841.000 дол. (З того 83 АДД). Друге місце має Округа Чікагська з сумою забезпечення 695.000 (54 АДД), а третє місце має Округа Філядельфійська із сумою 562.000 дол. (37 АДД).

Якщо говорити про виконання квот Округами в передконвенційному році, то передбачається, що 10 Округ виконає свою квоту на 100 від., а 14 Округ на 75 від.

Стан нових членів в Округах обласних організаторів: Дев'ять Округ Василя Оріховського з 125-ти Відділами мають придбаних 807 нових членів, а чотири Округи Богдага Дейчаківського з 83-ма Відділами мають придбаних 727 членів.

П'ять найкращих секретарів по жовтень 77:

Михайло Ольшанський - Відділ 51	52 члени
Текля Мороз - Відділ 465	45 членів
Василь Кобіто - Відділ 121	43 члени
Іван Геврик - Відділ 445 —	43 члени
Іван Петрунцьо - Відділ 78 —	40 членів
Теодор Дуда Відділ 163 —	40 членів.

П'ять секретарок-жінок з найбільшим числом нових членів по жовтень:

Текля Мороз Відділ 465	45 членів,
Анна Гарас Відділ 47 —	29 членів,
Марія Дейчаківська Відділ 233 —	27 членів,
Квітка Стецюк Відділ 25 —	23 члени і
Віра Напора Відділ 291 —	23 члени.

Чотири Канадські Округи за десять місяців мають придбаних 295 членів, з того Округа Вінніпеґ придбала

Вінніпеґ	96 членів,
Торонто —	86 членів,
Монтреал —	79 членів,
Ніягара —	34 члени.

Різні акції: Дальше ведеться акцію закладання нових Відділів, пошукуємо як постійних, так і обласних організатрів. Ведемо стислий контакт з курсантами останнього 7-го центрального секретарсько-організаторського курсу. Курсантів було 28 і всі обіцяли придбати по 25 членів. Покищо один має 25. Всіх членів вони вже придбали 210 — обіцяли придбати 500.

Приготовано стінні календарі на 1978 рік 15.000 — з того 10.000 за новим і 5.000 за старим стилем. Частину календарів вже доручено секретарям, а решта буде вислана до кінця листопада.

Акції для успішного закінчення передконвенційного року: В листопаді проголосимо нову молодечу термінову грамоту в клясі ТР—65 (в скорому часі секретарі одержать двомовні брошурки з вияснениям, як продавати ту нову клясу).

Акція кандидатів на делегатів. Вже висилаються листи до Відділів, яким бракують голоси на вибір одного-двох, чи трьох делегатів.

Писання листів до секретарів, яким бракує членів до 10-ти чи Клюбу Заслужених Союзовців.

Писання листів до тих, кому бракує сума забезпечення для одержання грошового бонусу, або безплатного побуту на „Союзівці".

Апель до всіх членів Головного Уряду, щоби виконали своє зобов'язання супроти Союзу та придбали по 10 членів, що є згідне з резолюціями Головного Уряду з травня 1977.

Звіти заступників головного предсідника

Звіти незатруднених в Головній Канцелярії головних екзекутивних урядовців започаткувала

Пані Марія Душник, заступниця головного предсідника, звітуючи про свою активну участь в організаційній праці та зусиллях, про свою репрезентацію УНСоюзу в союзових та загально-громадських імпрезах та акціях і про свої публіцистичні заходи в користь УНСоюзу.

Сенатор Павло Юзик, головний директор УНС на Канаду, на початку свого звіту ствердив, що від часу відновлення Канадської Канцелярії УНС „дещо змінився дух" і поступово збільшуються організаційні успіхи в Канаді. Згадавши про відбуті 30-го жовтня наради очолюваного ним Канадського Представництва УНС, сен. П. Юзик подав ряд побажань і рекомендацій для дальшого поліпшення і розгорнення активностей УНС в Канаді.

Д-р Іван Флис, заступник головного предсідника, брав участь в організаційній праці, приєднавши десяток нових членів, часто відбуває зустрічі і наради з головою Окружного Комітету УНС в Ню Йорку, М. Хоманчуком, та мав цілий ряд репрезентаційних завдань і виступів. Він очолює спеціяльний Комітет для введення нової виборчої системи (машинами) на найближчій Конвенції УНС, як і чимало часу і труду вимагала праця спеціяльної Комісії Головного Уряду УНС „для опрацювання правильника, унормування відношення та розподілу компетенцій між Головним Екзекутивним Комітетом та головним редактором..."

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

Головний предсідник Йосип Лисогір насамперед ствердив, що справи УНСоюзу виглядають досить добре, все збільшується — видатки дещо швидше, ніж прибутки. Українська Будівля приносить тепер вже понад мільйон з половиною долярів з чиншу, з чого, після вплат на рахунок позичок та самого адміністрування будинку, залишиться яких 450,000 долярів на сплату відсотків УНСоюзові та інші видатки. Інвестиція УНС в Українську Будівлю УНС збільшилася в останньому часі на дальшого пів мільйона долярів з уваги на те, що УНСоюз програв судовий процес в справі доплат, що їх вимагали субконтрактори.

Не розв'язано ще справи старих будинків УНС, бо хоча був відповідний купець на них, то місто затримало продаж двох старих будинків, які в оцінці міста мають історичну вартість. Ця справа може змінитися.

В організаційній ділянці робиться великі зусилля для збільшення кількости членів. Наша система організування членів може мати успіх тільки тоді, як відділові секретарі хотіли б, чи якби Екзекутива їх змусила до відповідної праці.

„Свобода" в звітовому часі мала дещо більші прибутки, але й ще більші видатки. В цьому році Союз виплатив „Свободі" понад 300,000 долярів, в чому були заледве яких 60,000 дол., що їх одержано титулом заплати за газету від членів. На ще більші доплати до „Свободи" УНСоюз уже навряд чи може дозволити собі, отже треба буде зменшувати видатки.

„Союзівка" матиме яких 50,000 долярів більше прибутків, хоча збільшуються також видатки. Союзівка є в дуже доброму стані.

Звіт головного редактора

Головний редактор Антін Драган, коротко звітував про деякі нові та продовжування давніх проблем (культ-обмін, патріярхат, консолідація, Леонід Плющ), що з ними зустрічається редакція в своїй праці.

Звіт спеціяльної Комісії

На закінчення нарад, голова згаданої вже спеціяльної Комісії Головного Уряду д-р Іван Флис, у приявності членів цієї Комісії проф. д-ра Богдана Гнатюка та д-ра Івана Скальчука передав усім членам Головного Екзекутивного Комітету і головному редакторові проєкт звіту цієї Комісії та відчитав додатково останні поправки у цьому проєкті.

Після короткої дискусії вирішено відкласти обговорення та передачу цього звіту до чергового спеціяльного засідання Головного Екзекутивного Комітету, щоб дати змогу членам Головного Екзекутивного Комітету та головному редакторові познайомитися з цим проєктом і подати Комісії до 24-го листопада ц. р. свої завваги до нього. На цьому спеціяльному засіданні також предложить Комісія пропозицію скороченого звіту головного редактора з річного засідання Головного Уряду.

Альманах УНС на 1978 рік

На початку цих нарад Головного Екзекутивного Комітету ред. Леонід Полтава заангажований цим Комітетом для зредагування Альманаху УНС на 1978-ий рік, на пропозицію головного предсідника Й. Лисогора, поінформував членів Екзекутивного Комітету про намічений зміст Альманаху та стан підготови матеріялів, що має бути завершене до кінця листопада ц. р.

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД СУМА...

(Продовження зі стор. 1-ої)

дії, попросивши його до короткого привіту. За діяльність КУ СУМА звітували: Євгенія Куздмович— заступник голови, Зенон Галькович — організаційний керівник, Роман Зварич — головний булавний, Михайло Фурда — керівник фінансів, ред. Ігор Длябога — керівник преси й інформації, Корнель Василик — культурно-освітній керівник, Ярослав Петрик — керівник фізичного виховання, Богданна Сидор-Чарторийська — координатор Батьківських Комітетів, Роман Глушко — господарський керівник, мгр Євген Ґановський — Голова Головної Виховної Ради, Тарас Дрозд — керівник дружинників, інж. Мирослав Шмігель — голова КУ СУМА, інж. Микола Семанишин — голова Контрольної комісії. Д-р Юліян Куляс, який був головою Товариського суду, не маючи змоги прибути на З'їзд, передав свій звіт делегатам з Чікаго і він був відчитаний Президією. Зокрема голова КУ інж. М. Шмігель, ствердив, що молодь СУМА і та, яка була вихована в Спілці, перша підносила голос в обороні прав в Україні і брала участь в усіх акціях, ініційованих політичними і суспільно-громадськими організаціями в обороні своїх сестер і братів в поневоленій, але нескореній Батьківщині. Голова ставив також наголос на виховну справу, кажучи, що нова КУ СУМА повинна кинути на відтинок виховання української молоді усі свої кваліфіковані сили, щоб спинити денаціоналізаційні процеси, які ведуть до спаду членства в українських молодечих організаціях і активности на політичному, суспільно-громадському й інших відтинках життя українців на поселеннях. Він зокрема відмітив важливість праці з юнацтвом, яке становить поповнення кожної організації. Голова заторкнув побіжно також такі справи, як таборництво, існування добрих мистецьких гуртків, вдержання при житті молодечих видань, виховання кваліфікованих виховників, ідейної підготовки старшого юнацтва для переходу в дружинники, як також співпрацю з іншими молодечими організаціями, зокрема з Пластом і ОДУМом. Голова відмітив, що в тому напрямі пороблено вже деякі старання і відбуто розмови з проводами згаданих організацій. Вкінці голова подякував усім, які живуть і працюють для Спілки.

Після звітування відбулася довша дискусія, в якій брали участь понад 50 делегатів. Висловлюючи свою думку про перебіг першого дня З'їзду, голова ЦУ СУМ мгр О. Коваль з вдоволенням ствердив, що бачить духовий зріст членства СУМА, збільшене почуття обов'язків, турботу за майбутність Спілки. „Бракує нам тільки належної дисципліни, — заявив О. Коваль, — яка є первопочином позитивного завершення кожного розпочатого діла". Він дуже рекомендував продовжувати ідеологічне виховання молоді, бо марксизм вносить спустошенні в душі української молоді.

Уділенням абсолюторії уступаючій КУ СУМА закінчено наради першого дня З'їзду.

(Закінчення буде.)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7853. Військові човни

Доходимо до ріки, Тарзане, і до моєї добре захованої несподіванки!

Ох!

Ну, бачиш! Це моя гордість і втіха... Два озброєні патрульні човни!... Уяви собі, яке знищення можемо заподіяти ними?!